

Soviet Batasuna negu gorriari aurre egiteko prestatzen hasi da

Arrazionamendu kartilak banatzen hasiko dira abenduaren lehenetik Moskun

Soviet Batasuna negu gorriari aurre egiteko prestatzen hasi da. Atzo Batasun Ekonomikoa sinatu zuten errepublikek elikagaien banaketarako beste akordio bat hitzartu zuten. Baina honek ez die soviatarrei beldurra kendu. Moskuko kaleetan jendea pilatzen hasia da ahal duen guztia erosteko asmoz, Boris Ieltsin lehendakari errusiarrak iragarritako prezioen liberalizazioa gauzatu aurretik.

MOSKU

Moskuko hiritarren beldurrak baikoitzaren despresentsa negurako bete bete edukitzeko nahiak, prezioak igo ditu eta inflazioak izugarri egin du gorantz. Horregatik, Gavril Popov-ek, Moskuko alkateak abenduaren lehendabiziko egunetik arrazionamendu kartilak banatuko direla iragarri du, jendeak behar baino gehiago eros ez dezan eta denentzat irits dadin janaria.

Gehiengoak ogia besterik ezin du erosi, beste elikagai guztiak izugarri garestitu direlako, hori bai, ogia kopuru industrialetan erosten dute, kontserbatzeko gehien balio duen produktua delako.

Inflazioak gora egin du, eta errubloaren kotizazioak berriz beheruntz. Truke ofizialean dolar batek 0,57 errublo balio du, komertzialean dolar bat 1,73 errublo dira eta turis-

Moskuko kaleetan ohizkoa egin da janari dendetan ilada luzeak ikustea.

✓ Banku Mundialak «nahiz eta lan gogorra izan» etorkizun onuragarria iragarri dio Soviet Batasunari, Batasun Ekonomikoaren hitzarmena lortu delako.

tikoan, ohizko trukean hain zuzen trukea 47 errublo dolarreko da. Moskuko burtsan ere nabarmena da errubloaren beherakada. Herenegun errekorra markatu zen, dolar batek 110 errublo eskaini zirenean.

**ETORKIZUN
OPAROAGOAREN
BILA**

Dena den, etorkizuna ez da hain iluna soviatarrentzat. Noskov-ek, Atzerri Banku soviatarreko lehenda-karior-

deak, herenegungo hitzak zuzenduz, adierazi zuen kanpo zorra ordaintzeko dibisak lortzeko bidean direla.

Banku Mundialak ere «nahiz eta lan gogorra izan» etorkizun onuragarria iragarri dio Soviet Batasunari, batez ere, merkatu ekonomiko bateratua hamar errepubliken artean osatu dutenetik. Erakunde honen ustez, erreforma ekonomikoak egiteko lehentasuna elikagaien sektorearen birmoldaketak izan behar du eta bi-

garren, merkatu askearen iragapenaldirako bidean margintuen batesa kontutan hartu behar da.

Banku Mundialaren iritziz, Soviet Batasunak potentzial handia dauka bere arazoei aurre egiteko: «Soviet Batasunak eta errepublikek baliabide natural izugarriak dituzte, hezkuntza maila handiko biztanlegoa eta petrolio erreserba ezinbestekoa, munduko errearen ehuneko hamarra eta mineralen bese hamarra».

Dena den nazioarteko erakunde honen ustez, nekazal erreforma negua iragateko berandu hasi da, eta horregatik ondo zaindu beharko ditu SESBek bere erreserbak eta dituen elikagai guztiak errepubliken artean behar den bezala banatu.

Azerbaidjanek gas horniketa moztu dio Armeniari eta tropak mugitzeari ekin dio

MOSKU

Azerbaidjan errepublikak gas horniketa eten dio bere aldameneko Armeniari, eta errepublika hori horniketa energetikorik gabe utzi du. E-kintza horrek lurraldeengatik gatazkan dauden Kaukasoko errepubliken arteko tentsioa areagotu egin du.

Armeniak Soviet Batasuneko gas horniketa Kazakh eskualde azeriarratik jasotzen du, eta hortik moztu diote gasbidea TASS agentziaren arabera. Horrez gain, Levon Ter Petrosian Armeniako lehendakariak salatu zuen Armada azeriarreko tropak Karabakh Garaia eskualde autonomoaren inguruan ari direla biltzen, eta errepide eta trenbideak blokeatzen hasi direla. Ter Petrosianek gutun bana bidali zien atzo Gorbatxov lehendakari soviatarri eta, Ieltsin eta Nursultan Nazarbaiev Errusia eta Kazakhstaneko lehendakariari. Gutunetan «Azerbaidjan Armenia eta Karabakh Garaia auzkarikatu eta militarrek prestatzen ari dela» salatu zuen lehendakari armeniarrek.

Ter Petrosianek Batasun Ekonomikoa sinatu duten errepublikei laguntza eskatu die eta Azerbaidjanen aurkako neurri ekonomikoak ezartzeko exigitu die. Gas horniketa eteteak eta tropa azeriarren mugimenduek alarma bizia piztu dute Armenia osoan eta «gerra prestakuntzaren egoera» bizi da TASS agentziaren arabera.

Maastrichteko Ituna sinatzeko desadostasun ugari dago

BRUSSEL

John Major lehen ministro britainiarra esan duenez, Maastricht-eko Hitzarmena Erresuma Batuen interesen kontra joaten bada berak ez du sinatuko. «Maastrichteko Hitzarmena nire herriaren kontra badoa, niretzat Hitzarmena hori sinatzea ez zen zuzena izango eta ez nuke sinatuko», esan zuen lehen ministro britainiarra. Era berean moneta bakarra ezartzeko momentu honetan ez dela egokia esan zuen Majorrek.

Helmut Kohl kantziler alemaniarra esan zuenez «oinarritzko alorretan» zerbait lortzeko adostasuna bilatu behar da. Oinarritzko alorretan moneta politika edota politika finantzarioa daudela azaldu zuen kantzillerrak. Batasun politikoa eta ekonomikoa lortzeko, trantsizioko epea beharrezkoa dela esan du kantzillerrak. Azken epe horretan Europako Komunitateko nazioek erabaki guztiak ahalik eta adostasun handiena lortuz hartu behar zirela esan zuen Kohlek.

Delors Europako Komisioko lehendakariak, Maastrichteko gailurrean lortu behar dela akordioa azpimarratu du. Batasun politikoa lortzeko eta moneta politika bateratua lortzeko akordioak abenduko gailurrean sinatu behar direla esan du Europako Komisioko lehendakariak.

Serbiako Sid eta Apatin hiriek jasan dituzten erasoek iskanbila ugari sortu dute

BEOGRAD

Jugoslaviako Bake Konferentziak ez du lortu nazio hartan bizi den gerra zibila amaitzea. Serbia eta Kroaziako komunikabideek ez zioten inolako garrantzirik eman Lord Carringtonen proposamenak izan zuen porrotari. Serbian kezka handia sortu du ustez kroaziarrek Sid eta Apatin hiri serbiarren kontra egindako erasoak. Kroaziako Gobernuak eraso hauek Armada Federalak prestatutako «muntaiak» direla adierazi du.

Kroaziarrek adierazi dutenez, Goardia Nazionalak Sid eta Apatin hiriak erasotzeko artilleriak ez du. Serbiarrek Europako Komunitatean erasotzaile bezala ez dute azaldu nahi eta kroaziarrek diotenez erasotzaileen papera egiten ari dira.

Lord Carringtonek garbi utzi du Europako Komunitatea blokeo ekonomikoa ezartzeko prest dagoela. Blokeo horrek Jugoslaviako edozein errepublika energia eta elikagairik

gabe utziko luke Hagan bake planak onartu arte. Serbiarrek, berriz, ez diote jaramonik egin Lord Carringtoni eta Hagan egin zen azken bileran Slobodan Milosevic-ek ez duela bake plana onartuko adierazi zuen.

Armada Federalaren jarerra ere bat egiten du agintari serbiarrek.

Stane Brovet almiranteak esan zuenez, Armada Federala ez da Kroaziatik irtengo errepublika hartan bizi diren serbiarrek irtenbide politikoa izan arte. Brovetek esan zuenez, «Armada Federalak urriaren 4 eta 18an sinatutako sueten akordioak bete eraziko ditu eta era berean,

Alemania eta Italia

Alemania Alemaniako Gobernuak Esloveniako hiriburuan kontsulatua ireki du. Adituek diotenez, alemaniarrek Eslovenia eta Kroaziaren independentzia onartzeko asmoz ematen duten lehen pausua da hau. Alemaniako Gobernuak garbi utzi du bi errepubliken independentzia onartutakoan Ljubljana eta Zagreb gaur egun dituen kontsulatuak berehala enbaxada bihurtuko dituztela. Hans Dietrich Genscher Alemaniako Atzerri ministroa Eslovenia eta Kroaziaren independentziaren alde azaldu da.

Italia Italiako Gobernuak egoitza baimen berezia eskainiko die, Jugoslaviako gerra zibila dela eta, nazio hartatik Italiara babes bila joan eta italieraz mintzatzen diren gutxiengo jugoslaviarrek parteidei. Baimen horrekin gutxiengo horretako parteideek lanpostua bilatzeko aukera izango dute. Era berean, titulu akademikorik badute Italiako Gobernuak titulu horiek onartuko ditu. Italiako eskoletako atak ere irekita aurkitu dituzte italieraz mintzatzen diren jugoslaviar hauek.

Kroazian dituen koartelen blokeoa bertan behera utz dezaten exigitzen du».

Kroaziako Vukovar hiriko inguruetan borroka gogorak izan dira. Armada Federala eta Goardia Nazionala kalez kale borrokatzen ari direla esan bada ere, kroaziarrek beren eskutian dute hiriaren kontrola. Sid eta Apatin hiriak ez daude Vukovartik urrun eta bertan kroaziarrek eraso egiteko zailtasun handiak dituzte. Armada Federalak Sid hiriko ingurua berehala arakatu zituen baina ez zuen Goardia Nazionalaren arrastorik ere aurkitu.

Bestalde, Franjo Tudjmanek, Kroaziako lehendakariak Estatu Batueri gerra honetan parte hartzeko eskatu dio, errepublika horretako gatazkei amaiera emateko, bere ustez, «gerra hau Munduko Hirugarren Gerra bihurtu daiteke». Tudjmanen iritziz, tropa amerikarrek bakarrik gera dezake gerra hau, Europak ez duelako eskuhartzerik nahi.